

Vysoké učení technické v Brně

FAKULTA INFORMAČNÍCH TECHNOLOGIÍ

Síťové aplikace
a
správa sítí
2019/2020

Varianta: DNS resolver

Obsah

Úvod.....	3
DNS servery obecně.....	3
Účely projektu.....	3
Implementace.....	4
Zpracování argumentů.....	4
Prerekvizity.....	4
Komunikace.....	4
Výpis hlavičky a dotazu.....	4
Výpis odpovědí.....	5
Poznámky k implementaci.....	6
Použití a syntaxe programu:.....	6
Souborová struktura.....	6
Hlavičkový soubor.....	6
Odkazy.....	7

Úvod

Cílem projektu bylo vytvořit aplikaci v jazyce C/C++, která dokáže komunikovat s DNS serverem. Cílem komunikace bylo získat informace od serveru o adrese která byla zadána a následně převést Data ze serveru do prezentovatelné podoby.

DNS servery obecně

Projekt se zabývá komunikací s DNS serverem a zpracováním odpovědi. DNS servery umožňují oboustraný překlad z domény na ip adresu a obráceně. Tento proces je vyžadován pro jednodušší zpracování domény při přístupu na některou ze známých adres jako například "www.google.com". Při zadání již zmíněné adresy si počítač zjistí zda sám nezná ip adresu toho serveru aby s ním mohl navázat komunikaci. Při chybějící ip adrese se počítač začne dotazovat DNS serveru který mu byl přidělen manuálně, a nebo jej dostal od místního směrovače. Zařízení poté zašle dotaz na tento DNS server a očekává od něj ip adresu domény na kterou se chce připojit. Po získání domény je uživatel připojen na zmíněnou doménu, ale není mu řečeno že byl připojen pomocí ip adresy[1].

Účely projektu

Aplikace je navržena tak aby dokázala zpracovat komunikaci se serverem. Při spuštění je nutné zadat adresu DNS serveru a adresu o které chceme získat informace. Zde však schopnosti aplikace nekončí a již zmíněnému dotazu lze přidat příznaky které specifikují co od serveru očekáváme za odpověď. Odpověď je zpracována do čitelné podoby a ty nejpodstatnější informace jsou vypsány na standardní výstup. Tyto informace většinou nevidáme a dokážou nám říct více jak o dotazované adrese tak i o samotném DNS serveru.

Implementace

Zpracování argumentů

Program začíná ve funkci `"main()"` kde jsou definice proměnných, které naplní zadané argumenty spuštění. Následuje zpracování argumentů ve funkci `"parseArgs()"`. Nejdůležitější částí této sekce je funkce `"getopt()"`, která nesmírně usnadňuje zpracování argumentů. Nastavují se zde příznaky pro budoucí práci a kontrolují se vstupní parametry. Pro dodatečné zpracování argumentů slouží `"addressToQname()"`, zde se převede adresa na formát zapisatelná do DNS dotazu. Při nastavení příznaku `"-x reverzní dotaz"` se nejdříve převde na reverzní ip formát[2]. V obou případech se adresa převede z tečkovaného formátu `"www.google.com"` na formát vhodný pro komunikaci `"3www6google3com"` kde čísla reprezentují délku následujícího slova.

Prerekvizity

Dále se přesunme do funkce `"comunication()"`. Před samotnou okmunikací je nutnost nastavit jisté prerekvizity, a to vytvořit buffer který bude reprezentovat celou zaslanou zprávu, získat ip adresu DNS serveru, přičemž v mé implementaci jsem se rozhodl použít `"getaddrinfo()"`, a vytvořit komunikační socket, který zprávu odešle a poté do něj zprávu i přijmeme. V tomto bodě už máme možnost něco naspát DNS serveru, jenže nám chybí nějaká strukturovaná data kterému můžeme poslat.

Komunikace

Komunikace takového typu vyžaduje přesný formát informací na správném místě. Začínáme zde s naplněním DNS hlavičky která obsahuje základní informace, například že se jedná o dotaz, jaké je id, také jaké informace nás vlastně zajímají. Mezi tyto patří zda vyžadujeme rekurzi, nebo jestli se jedná o reverzní dotaz. Následuje samotný dotaz, jeho jméno, typ a třída. Dotaz nyní finálně odešleme. Čekáme na odpověď serveru, přičemž maximální doba čekání je 5 vteřin.

Výpis hlavičky a dotazu

Pokud vše proběhlo v pořádku, dostaneme od serveru odpověď. Data v odpovědi však nejsou prezentovatelné a je nutno je naformátovat do čitelné podoby. Funkce `"printHeader()"` a `"printSection()"` zajišťují toto zpracování a výpis. První funkce vypíše hlavičku odpovědi, která obsahuje informace o tom zda byla doména v seznamu autoritativních domén serveru. Infomaci o tom jestli se server rekurzivně dotazoval jiného serveru. A také jestli zpráva musela být zkrácena. Dále je vypsán dotaz, který jsem serveru zapsaly. Objevuje se informace o adrese na kterou jsme se ptali, typ dotazu a třída dotazu.

Výpis odpovědí

Data se třídí na "Answer", "Authority", "Additional". Všechny tři sekce používají tutéž funkci pro zpracování dat a výpis "printSection()". Pro každý s těchto záznamů se načítají data pomocí "readAnswer()", která postupně jde v datech a zapisuje informace do předchystaných struktur. V této funkci je hlavní logika zpracování dat odpovědi. Data nemusí být ucelená a často se stává že se ve správě skáče na jinou pozici. Pro tento problém byla potřeba implementovat komplexní ukládání pozic ukazatele pomocí záložky a odskakování posle zapsané hodnoty. Po dočtení jednoho názvu je nutné doménu převést do dormálního tečkovaného zápisu. Načtou se informace o názvu, typu, třídě, době platnosti odpovědi a data. Všechny tyto informace jsou vypsány na standartní výstup a program je ukončen.

Poznámky k implementaci

Program vyžaduje aby argument s adresou byl zadán jako poslední. Dále bezprostředně po příznaku "-s" musí následovat adresa serveru. Podobně bezprostředně po "-p" musí následovat číslo portu. Přidal jsem možnost příznaku "-h", který nespustí program a pouze vypíše instrukce pro spuštění programu. Program podporuje výpisy typu A, NS, CNAME, PTR, MX a AAAA. Podle mého hledání jsou tyto nejpoužívanější typy a ostatní jsou buď raritní nebo zastaralé. Pro třídy je možné vypsát IN, CS, CH a HS. Program byl úspěšně přeložen a testován na VUT Fit serveru merlin i eva.

Použití a syntaxe programu:

Po překladu se vygeneruje soubor "dns", který lze spustit pomocí:

```
./dns [-h] [-r] [-x] [-6] -s server [-p port] adresa
```

-s server: Jedná se o ip adresu nebo doménu DNS serveru na který bude dotaz zaslán. Po příznaku musí ihned následovat server.

adresa: Dotazovaná adresa na kterou se ptáme, může to být doména či ip adresa viz níže. Adresa musí být zadána jako poslední prvek.

-h: Vypíše na standartní výstup nápovědu pro použití programu.

-r: Rekurze serveru je vyžadována. Pokud server může, tak zpracovává dotaz rekurzivně, čímž se ptá ostatních serverů na stejný dotaz, pokud sám nezná odpověď.

-x: Dotaz je reverzní. Namísto argumentu adresy je nutné zadat ip adresu na kterou se ptáme a server nám dá odpověď ve formátu domény.

-6: Dotaz je typu AAAA. Tím změním v otázce typ ip adresy na kterou se dotazujeme z ipv4 na ipv6.

-p port: Dotaz bude zaslán na číslo daného portu. Pokud server na tomto portu naslouchá, tak komunikace probíhá identicky jen s jiným portem.

Výchozí port je 53. Po příznaku musí ihned následovat číslo portu. Příznaky v "[]" jsou volitelné.

Souborová struktura

Program se skládá pouze ze dvou souborů a to z "dns.cpp" a hlavičkového souboru "dns.h". Původní návrh aplikace byl rozdělen do více souborů, ale v souvislosti s tím že spustitelný kód má pod 500 řádků a to s komentáři, rozhodl jsem se vše vložit do jednoho souboru. Déle projekt obsahuje "Makefile" pro přeložení projektu, soubor "test.sh", což je jednoduchý testovací soubor, soubor "README" se souhrnem informací o programu a dokumentaci, kterou právě dočítáte.

Hlavičkový soubor

Obsahuje definice struktur, které usnadnili práci se zapisováním a čtením dat. Některé proměnné v hlavičkovém souboru jsou redundantní a jsou pouze na udržení přehlednosti. Hlavičkový soubor bylo snadné sestavit, díky dostatečné manuálové dokumentaci[4] s doplňkovými informacemi z internetu[5]. Jediné věc se kterou jsem měl v této části problém byla proměnná "flags" v DNS hlavičce, která obsahovala příznaky dotazu a odpovědi. Díky pochopení problematiky, a uvědomnění si, že se jedná o hexadecimální číslo, jsem dokázal nastavovat a číst příznaky pomocí maskování.

Odkazy

- [1] Domain Name System
https://cs.wikipedia.org/wiki/Domain_Name_System
- [2] Reverse DNS lookup
https://en.wikipedia.org/wiki/Reverse_DNS_lookup
- [3] List of DNS record types
https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_DNS_record_types
- [4] RFC: DOMAIN NAMES - IMPLEMENTATION AND SPECIFICATION
<https://tools.ietf.org/html/rfc1035#page-12>
- [5] Deep dive into DNS messages:
<https://amriunix.com/post/deep-dive-into-dns-messages/>